

Szerelembe esni Európában

CHRISTOF VAN MOL, HELGA AG DE VALK, LEO VAN
WISSEN: FALLING IN LOVE WITH(IN) EUROPE:
EUROPEAN BI-NATIONAL LOVE RELATIONSHIPS,
EUROPEAN IDENTIFICATION AND TRANSNATIONAL
SOLIDARITY.
EUROPEAN UNION POLITICS, DECEMBER 2015.

Christof Van Mol az Antwerpeni Egyetem kutatója, a cikk két másik szerzője pedig a Gröningeni Egyetem professzora. Helga AG de Valk, a nemzetközi migráció, a migránsokat érintő demográfiai kérdések és a generációk közötti kapcsolatok szakértője; Christof Van Mollal nem ez az első közösen megjelent publikációja. Ezúttal hozzájuk csatlakozott még Leo van Wissen, a Gröningeni Egyetem gazdasági demográfia tárgyának oktatója. A cikkben az Európán belüli szerelmi migrációt és annak a kulturális identitásra, valamint a transznacionális szolidaritásra gyakorolt hatásait vizsgálják.

Az egyre nagyobb mértékű integrációnak köszönhetően már egyáltalán nem ritka, hogy két különböző nemzetiségű ember alkot egy párt a XXI. századi Európában. Ennek az újszerű helyzetnek identitásformáló hatása jelentősen befolyásolhatja a gazdasági és politikai folyamatokat. Ebben a speciális helyzetben az európaiságot két konkrét kérdéskör kapcsán vizsgálta egy hollandiai kutatócsoport: a nemzetközi kapcsolatban élők szorosabban kötődnek-e az európai értékekhez; szolidárisabbak-e, ha más európai ország kerül bajba.

Az elmúlt ötven évben hatalmas mértékű, az élet szinte minden területét érintő integrációs folyamat ment végbe Európában. Ez először kizárólag gazdasági integrációt jelentett, amit a máso-

dik világháború után Európa vezető politikusai egy újabb háború megelőzése érdekében indítottak el. 1960-tól azonban beindult az ún. *európaizálódás* is: a gazdaság mellett a kultúra és a társadalom integrálása is fontossá vált, amelynek célja egy szupranacionális identitástudat kialakítása volt. A nemzetenként átívelő szocializálódást ma már rendkívül könnyűvé teszi a négy szabadság elve (tőke, munkaerő, áruk és szolgáltatások szabad mozgása), így nem igazán meglepő, hogy egyre több interkulturális párkapcsolat születik kontinensünkön. Az ilyen kétnemzetiségű párok az Európa-kultúra és a szociális integráció megtestesítői; ennek ellenére, amint azt a cikk is kiemeli, a hasonló párkapcsolatban élő emberek esetlegesen megváltozott identitástudata és ennek a más európai nemzeteket érintő katasztrófák esetén való együttérzésre gyakorolt hatása a tudomány számára még feltáratlan terület. Ennek megváltoztatására írta meg tanulmányát a három szerző.

A cikk azt vizsgálja, hogy európaibbnak érzi-e magát az, akinek házastársa egy másik európai országból származik. A kutatás alapjául Hollandiát választották, hiszen egyrészt a 2014-es adatok szerint az ország lakosságának mintegy 27,38 százaléka külföldi; másrészt, mert Hollandia mutatói igen közel állnak az Európai Unió átlagos értékeihez. Fontos leszögezni azt is, hogy Hollandiában nem számítanak újdonságnak a vegyes házasságok: már a XVII. században minden harmadik amszterdami házasságban az egyik fél külföldi volt. A mai Hollandiában kötött vegyes házasságok mintegy 30 százalékában az idegen fél az EU 12 országából jött. Ezek közül is a legjelentősebb nemzet a német, ezt követi a brit és a belga. Manapság a szerelem, a párkapcsolat fenntartása a gazda-

sági okok mellett a migrációs döntések kulcstényezője is lett. A vegyes kapcsolatok létrejötte mindenképpen azt jelenti, hogy a két társadalmi csoport (amelyből a pár tagjai származnak) közötti akadályok jelentéktelenné csökkentek. A szerzők azt vizsgálták, hogy ez az akadálymentesség mennyire jár más, gondolkodásbeli változásokkal.

Mielőtt a kutatás pontosan vizsgált kérdéseinek és azok eredményeinek tárgyalásába belekezdtek, a szerzők kiemelték, hogy különbséget kell tenni között, hogy valaki európaiként vagy az Európai Unió polgáraként azonosítja önmagát. Utóbbi a politikai szemlélettel, intézményekkel való egyetértést, míg előbbi az érzelmi kötődést jelenti. A tanulmány erre az érzelmi azonosságra koncentrált.

Az eddigi témában megjelent cikkek fő tárgyköre az volt, hogy egy kétnemzetiségű házasság esetén hogyan történik a kultúrák átadása. Vajon mindkét fél megtartja saját szokásait, esetleg az egyik fél átszokik a másik kultúra hagyományaira, vagy a kettőt összekeverve egy harmadik, multikulturális rendszert hoznak létre? Ezzel ellentétben az itt összefoglalt cikk a vegyes párok kapcsolatok kapcsán felmerülő más kérdéseket vizsgál.

A három szerző két feltevésből indult ki: az első, hogy a mindennapi interakció miatt a vegyes nemzetiségű párok *európainak* azonosítják magukat; a második pedig, hogy a kétnemzetiségű kapcsolatban élők *szolidárisabbak*, ha egy másik európai ország bajban van.

A kutatók az EUMARR Hollandiában közzétett internetes kérdőívének adataiból indultak ki, amelyet 30 és 45 év közötti, Amszterdamban vagy Hágában élő nők és férfiak vegyesen töltöttek ki. Véletlenszerűen kérdezték meg a párok kapcsolat külföldi, vagy holland tagját.

A kutatás végére az átlagéletkor 38,9 év lett a 898 vizsgált pár esetében. Az összehasonlíthatóság érdekében a kísérletet ugyanúgy elvégezték egynemzetiségű párok kapcsolatban élőkkel is.

A kérdőívre adott válaszokból kiderült, hogy az első feltételezés – amely szerint a kétnemzetiségű házasságban élők európaibbnak vallják magukat egynemzetiségű párok kapcsolatban élő társaiknál – igaznak bizonyult. Az eredmény függött az iskolai végzettségtől (ha magasabb, az illető Európa-tudatosabb), a nemtől (a nők hajlamosabbak európaibbnak érezni magukat a férfiaknál), valamint az utazási szokásoktól: azok, akik 16 éves koruk előtt, vagy az elmúlt egy évben többször jártak külföldön, sokkal közelebb érzik magukat az európaisághoz. A válaszokból az is kiderült, hogy a kétnemzetiségű pár nem holland tagja – tehát aki nem saját eredeti kulturális környezetében él – jobban tud azonosulni egy szupranacionális Európa koncepciójával.

A második hipotézis ezzel ellentétben nem bizonyult igaznak: az emberek nem együttérzőbbek más európai nemzetekkel csak azért, mert kétnemzetiségű házasságban élnek. Ennél a kérdésnél az derült ki, hogy sokkal fontosabb a megkérdezett neme, hiszen a nők jóval nagyobb számban vállalnának szolidaritást más országokkal (akár adomány formájában is), mint a férfiak. A kis különbség, ami a kétnemzetiségű párok kapcsolatban élésből származik, azt mutatja, hogy az ilyen házasságban az anyaországában élő fél valamennyivel szolidárisabb viselkedést mutat. Ez a hatás azonban – összehasonlítva az első feltételezésre kapott eredménnyel – jelentéktelennek mondható.

A zárszóban a szerzők megjegyzik, hogy a tanulmány kizárólag Hollandiára korlátozódott, ott is csak olyan esetekre,

ahol a pár egyik fele helybeli volt. Kérdéses maradt tehát az, hogy az eredmény egész Európára kiterjeszthető-e; valamint érdekes lenne megvizsgálni azt is, mi történik, ha egyik fél sem saját anyaországában él, vagy ha a házastársak egyike nem európai. Ezek a kérdések jó alapjai lehetnek jövőbeni projekteknek.

TOMA FRANCISKA

A demokratikus normák eróziója

ALEXANDER COOLEY: COUNTERING DEMOCRATIC
NORMS.

JOURNAL OF DEMOCRACY, JULY 2015.

A hidegháború után a liberális eszmék ideológiai rivális nélkül maradtak. Sorra alakultak ki a demokratikus, jogállami alapokra épülő politikai rendszerek. Az elmúlt két évtizedben azonban ez a folyamat megbicsaklott. A világpolitikai „klíma” megváltozása újradefiniálta az államok hatalomgyakorlását. Az autoriter politikai erők globális szintű megjelenésének következtében olyan kritikák érik a liberális demokráciát, amelyek megkérdőjelezhetik az USA és a Nyugat normameghatározó szerepét. Alexander Cooley, a Columbia Egyetem politikatudomány professzora és a Harriman Intézet igazgatója ennek a globális politikai elmozdulásnak az okait és okozatait vizsgálja tanulmányában.

A szerző alapfeltevése szerint világszerte megfigyelhető a demokratikus normák fokozatos eróziója. A világ autoriter államai olyan gyakorlatokat fejlesztettek ki, amelyek fejleményeként a globális politikában megjelent a demokratikus elvek széles körű megkérdőjelezése.

Ennek az állításnak világpolitikai példákkal való bizonyítása olvasható a tanulmányban.

A szerző szerint a liberális demokráciával való szembenállás egy jól látható trendnek a része, amelynek legszembe-tűnőbb megnyilvánulása a demokratikus értékekkel szembeni narratívák kialakulása. Ennek megfelelően először a felszíni vizsgálódás kap szerepet, amely során megismerkedhetünk a szerző által felismert antidemokratikus normákkal és ezek forrásával. Ezután következik egy olyan kutatási perspektíva, ahol már a normáknál mélyebb szinten figyelhetjük meg a politikai környezet változását a felemelkedő autoriter államok politikai eszközhasználatában. Ez a dimenzióbontás olyan többszintű problémamegvilágítást eredményez, amely komoly magyarázóerővel bír az aktuális világhatalmi viszonyok, illetve a demokratikus értékek megingásának megértésében.

A globális folyamatok megismerése segíthet abban is, hogy kiderüljön *valóban hanyatlik-e a demokratikus intézményrendszer* – ez ma a politikatudomány egyik legégetőbb kérdése. A kérdés eldöntése a szerző szerint különösen fontos, mivel a tudományos szféra hajlamos még mindig a hidegháború utáni feltevések tükrében tekinteni a liberális világregndre.

Cooley szerint ahhoz, hogy megértsük a liberális demokrácia normatív szinten történő visszaszorulását, illetve ideológiai magyarázóképeségének meggyengülését, meg kell vizsgálni egyrészt az antidemokratikus normák politikai közbeszédbe és politikai napirendbe történő beépülését, másrészt – és egyben előbbinek feltételeként – pedig a politikai környezet megváltozásában szerepet játszó tekintélyelvű rezsimek bővülő hatalomgyakorlási eszközeit. A megnövekedett világpolitikai súlyuk

lehetővé teszi az alternatívaképző szerepüket a politikai gyakorlatban, és ebből következően az ideológia vonatkozásában is. E két szint sajátosságainak és összefüggéseinek a vizsgálata teszi ki a tanulmány fő tartalmát.

Cooley először a már kialakult *anti-demokratikus normákat* sorolja fel: az állam kibővített mozgásterének igénye a terrorizmus okozta biztonságpolitikai kényszerek miatt, az újra megjelenő nemzetállami szuverenitás kérdése a liberális rendet képviselő nemzetközi szervezetekkel szemben, illetve az individualizmus és a demokratikus univerzalizmus ellenpontjaként artikulált hagyományos, közösségi értékek, mint például a család, a nemzet, vagy a vallás. Ezután tér át a másik vizsgálati szintre, ahol azokat az *autoriter politikai gyakorlatokat* vizsgálja, amelyek – véleménye szerint – az antidemokratikus normákat indukálják. Számos, eredetileg a globális demokratizálódás terjedését, felgyorsulását lehetővé tevő politikai csatorna az autoriter hatalomgyakorlás eszköztárába került át, ami egyrészt megfordította ezt az általános liberalizációját a politikai rendszereknek, másrészt versenyhelyzetet teremtett. A tekintélyelvű rezsimek részben kiszorították, részben pedig átalakították a demokratizálódás nemzetközi intézményeit. Jogilag sok helyen ellehetetlenítették az NGO-k (Non-Governmental Organisations) működését, vagy éppen államilag irányított, de formailag hasonló demokratikus jogvédő szervezeteket állítottak a helyükre. A helyi demokráciák konszolidálódását szolgáló regionális szervezeteket saját tekintélyük, befolyásuk pajzsaként és érvényesítő felületeként kezdték el használni. Egyre nagyobb szerepet nyernek a befektetési, hitelezési piacon, illetve a médiában is. Egyre több, eddig a nyugati demokráci-

ák profiljába tartozó globális politikai és gazdasági tevékenység kerül autoriter befolyás alá, ami tovább erősíti az antidemokratikus normák elfogadottságát.

A tanulmány konklúziójának az a megállapítás tekinthető, hogy a demokratikus normákkal való szembehelyezkedés – a kritikus narratívákban és az állami hatalomgyakorlásban megmutató – jelensége olyan „antidemokratikus” politikai klímát hoz létre, amely egyrészt megalapozza a tekintélyelvű rendszerek térnyerését világszerte, mivel hatékonyan bizonyulnak a liberális demokráciát ért kritikák megoldásában, másrészt meggyengítik a nyugati világrend hegemon pozícióját a nemzetközi szinten. Az arányok elmozdulásának a megvilágítása révén a szerző rámutat napjaink egyik legmeghatározóbb trendjére a világpolitikában: lassan alternatívaképző szerepet kapnak a tekintélyelvű államok, ami óriási kontraszt a húsz évvel ezelőtti állapotokhoz képest.

Cooley azonban nem látja determinisztikusnak ezt a folyamatot. Az általa elkülönített antidemokratikus politikai gyakorlatokra, és az ezek révén kialakuló normákra is megoldási javaslatokat ad. A szerző szerint a demokratikus értékek helyi szószólóinak sokkal aktívabban kellene felügyelniük az államok politikaalakítását, hiszen erre az eszközeik – a nemzetközi intézmények jelenléte révén a fejlődő világ országaiban – rendelkezésre állnának. Többek között felül tudnának bírálni minden olyan regionális egyezményt, amely nem ad garanciát az alapvető emberi jogok biztosítására. Továbbá, a demokratikus gyakorlatokat sokkal inkább státusznövelő hatásként mint külső kényszerként kellene terjeszteni a felemelkedő államok esetében: ez úgy mutatná be a demokratikus alapelveket, mint az ország presztízsét és nemzetközi megítélését támoga-

tó „erőforrásokat”. A gyakran a nemzeti büszkeség által vezérelt felemelkedő hatalmak számára ez sokkal csábítóbb alternatíva lenne, mint az a „kioktatás”, ahogy a nyugati államok megpróbálják normarendszerüket átültetni az adott országok politikai rendszerébe.

Szerinte a folyamat visszafordítása, a demokratikus értékek védelme úgy lehet sikeres, ha a liberális világ nem engedi torzulni saját értékszémleletét. Ha a politikai célszerűség érdekében elfogadja az autoriter hatalomgyakorlás hatékonyabb módszereit, akkor saját elvi legitimitációját erodálja, ami végső soron a liberális demokrácia bukásához vezetne.

HAMRÁK BENCE

Latin-amerika és a női vezetők

JANA MORGAN-MELISSA BUICE: LATIN-AMERICAN ATTITUDES TOWARD WOMEN IN POLITICS AMERICAN POLITICAL SCIENCE REVIEW, NOVEMBER, 2013,

Jana Morgan a Tennessee Egyetem tanársegédje, Melissa Buice pedig a Missouri Egyetem vendégprofesszora. Főbb kutatási témáik az egyenlőtlenség, valamint a nemekkel és különböző etnikumokkal kapcsolatos politika. Az itt összefoglalt cikkükben három olyan megközelítést emelnek ki, amelyek azt próbálják megjósolni, hogy hogyan befolyásolja a környezet a nemek közti különbségeket.

Az elmúlt évtizedben a nőknek egyre jelentősebb szerep jutott a politikában. Női elnökök, miniszterelnökök és kormánytagok jelentek meg a világ legbefolyásosabb országaiban (pl. Németországban). Latin-Amerikában, ahol a nők emberemlékezet óta gyakorlatilag el voltak zárva a politikától és a gazdaságtól,

drámai növekedés figyelhető meg a választásokon elinduló (és azokat meg is nyerő) nők számában. A régióban a női kormánytagok aránya tizenöt év alatt szinte megháromszorozódott, azonban e drasztikus változások ellenére sem próbálta még senki megérteni (főleg nem a fejlett világon kívül), hogy milyen tényezők segítik elő, vagy éppen ássák alá a női politikusok sikereit. Vajon ez egy mélyen gyökerező, széles körű, szilárdan megalapozott társadalmi változástól fakadó nagyobb elfogadottsága a nők közéletbeli megjelenésének vagy csak a mindenkori környezeti tényezők kedvező összejárása? Erre a kérdésre próbál választ találni cikkében *Jana Morgan* és *Melissa Buice*, három teóriát vizsgálva.

Az első ilyen a *szocializációs elmélet*, amely szerint, ha a nőknek több lehetőség – és ez által akár befolyás – adatik meg, akkor az egész társadalom felépítése megváltozik egy, a közéleti szereplők kapcsán a nemek közötti arányok kiegyenlítetttségét támogató szerkezetet létrehozva. A második elmélet a jelenlegi helyzettel való *elégedetlenségen* alapszik. E szerint a sikeresebb nőket sokan (főleg férfiak) fenyegetőnek tarthatják, s ők alááshatják a nemi egyenlőségre való törekvéseket. A harmadik koncepció a mindenkori elittől érkező *sugallatokra* épül. Ennek alapján a nők nagyobb szerepvállalása igencsak esetleges, törékeny: attól függ, hogy a véleményformálók milyen üzeneteket küldenek, merre terelik a közvéleményt. A cikkben e három teória magyarázó erejét tesztelik arra nézve, hogy a környezet miként befolyásolja a nemi egyenlőségre való törekvéseket, megvizsgálva néhány egyéni tényezőt is.

A kutatás egyik legfontosabb kérdése az volt, hogy a három elmélet szerint lebontva milyen reakciók képzelhetők

el a sikeres női vezetők megjelenésére, és hogy ezen lehetséges variációk közül melyek jelennek meg Latin-Amerikában. A szocializációs teória szerint a férfiak nem veszik fenyegetésnek az eredményes női vezetőket, de a nők ilyen irányú törekvései miatt a hagyományos értékek elmosódnak, és a két nem szerepének értékelése egyenlőbbé válik. Így létrejön egy körforgás: a női politikusok egyenlőséget hirdetnek, tehát több lehetősége lesz a nőknek kibontakozni, tehát több lesz a női politikus, és így tovább.

A második elgondolás szerint – amelynek a státusszal való elégedetlenség adja az alapját – a női sikerekre féltékeny, saját státuszukkal elégedetlen férfiak aláássák annak az esélyét, hogy a nemek közötti egyenlőség koncepciója nagyobb támogatást nyerjen, így a női politikusok csak átmenetileg lehetnek jelen a közéletben.

Harmadjára pedig a szerzők a politikai elit szándékos társadalomformálása miatt fejezik ki aggodalmukat, hiszen különböző tanulmányok szerint a férfiak az ilyen befolyásolásra (legalábbis a tárgyalt kérdésben) igen fogékonyak, így a nemi egyenlőség támogatottságának mértéke a politikai vezetőktől függ.

Ezek a lehetőségek, de lássuk, mely elképzelés igazolódik be Latin-Amerikában. Általánosan elmondható, hogy a pozitív társadalmi átrendeződésre nincsenek bizonyítékok, a munkahelyen megjelenő több nő nem jelent nagyobb támogatottságot a női politikusok számára. A szocializációs hatás így nem az egész társadalomra, csupán egyénenként érvényes. Az is elmondható, hogy ahol a nők sikeresebbek, ott a férfiak nagyobb mértékben ellenzik az egyenlőséget, akár van személyes tapasztalatuk női vezetőkkel kapcsolatban, akár nincs.

Ugyanakkor, ha a nők fontos politikai pozíciókba kerülnek, azt előbb-utóbb az erősebbik nem is elfogadja.

Beigazolódott az is, hogy a két nemre igencsak különbözően hat a politikai vezetés véleményformáló ereje. A férfiak sokkal befolyásolhatóbbak, míg a nők általában erős egyéni véleményt alakítanak ki. Ez a hatás igen erősen megfigyelhető volt például a Dominikai Köztársaságban, ahol a politikai elit véleményének változása a közvéleményt is átalakította. Megfigyelhető az is, hogy Latin-Amerikában rengeteg nő még mindig kénytelen tipikus női munkát végezni, valamint az, hogy a szegényebb országokban a férfiak kevésbé támogatják a nemi egyenlőséget.

A téma alapos körülményéhez a szerzők bizonyos feltevéseket az egyének szintjén is megvizsgáltak. A nőknek általában már csak történelmi okok miatt sincsenek jelentős kapcsolataik pártokkal és a már fennálló politikai elittel, így a közvélemény gyakran kívülállónak tekintheti őket, ezáltal szimpatikusabbak lehetnek, mint az éppen aktuális politikai szereplők. Éppen ezért állítja azt a két szerző, hogy a kormánnyal való elégedettség, vagy inkább elégedetlenség fontos befolyással bír abban a kérdésben, hogy valaki mennyire támogatja a női politikai szerepvállalókat.

A következő hipotézis az, hogy akik támogatják a demokráciát, azok támogatják a női politikai jelenlétet is. A harmadik feltevés szerint ezt az ideológiai hovatartozás is befolyásolja: a baloldal sokkal jobban támogatja a női munkavállalókat. A szerzők megvizsgálták bizonyos szociális tényezők befolyásoló erejét is, mint pl. iskolai végzettség, vagyon, foglalkozás, bőrszín, stb.

Az elemzés után kiderült, hogy a feltevések igaznak bizonyultak. A kevésbé népszerű kormánnyal rendelkező ország-

gokban jobban bíznak a kívülállónak hitt női vezetőkben. Hozzá kell tenni azonban, hogy ha a kabinetben már nagyobb arányban jelennek meg nők, akkor elvesztik „varázsukat”, és a két nem között ilyen szempontból már nem tesz különbséget a társadalom. El Salvador, Ecuador és Nicaragua példájából kiindulva ez a bűvös arány 30 százalék körül mozog. Beigazolódott viszont, hogy a demokrácia támogatottsága igen jelentős befolyást gyakorol a kérdésben, valamint hogy *a baloldali beállítottságú emberek sokkal jobban támogatják a nemi egyenlőséget*. A szociális tényezők közül az bizonyult a legfontosabbnak, hogy valaki tanul-e vagy dolgozik, hiszen a tanulók jóval magasabb százalékból támogatják a nemi egyenlőséget. Jelentős befolyásoló tényező az is, hogy az adott országban mekkora a dolgozó nők aránya: ahol 53 százalék feletti (pl. Paraguay, Uruguay vagy Brazília), ott nagyobb a nők támogatottsága a közéleti szerep vállalásában.

Az Americas Barometer 2008-as adataiból kiderült, hogy Latin-Amerikában az Andok menti országok (pl. Bolívia, Peru, Ecuador) a legnagyobb támogatói a női politikai szerepvállalóknak, hiszen társadalmuk több mint 75 százaléka támogatja a nemek közti egyenlőséget az élet minden területén. A skála másik

végén a Karib-térség országai vannak (pl. Jamaica, Dominikai Köztársaság, Guyana), ahol a népesség kevesebb mint fele gondolja úgy, hogy a nők képesek lennének egy vezető politikus feladatainak ellátására. Bizonyos országokban jelentős a nők és férfiak közötti nézeteltérés is a kérdésben, ilyen pl. Guyana, Honduras vagy Panama, míg Uruguayban ért egyet leginkább a két nem.

A zárszóban a szerzők hangsúlyozzák, hogy a legnagyobb valóságalapja a második, azaz a helyzettel való elégedetlenségen alapuló teóriának van, ugyanakkor a politikai elit véleményformáló szerepét is jelentősnek találták vizsgálódásaik során. Ez az eredmény arra enged következtetni, hogy Latin-Amerikában a női politikai szereplők megjelenése inkább átmeneti és esetleges, mint szilárd támogatottsággal rendelkező. Ennek megváltoztatására Jana Morgan és Melissa Buice megoldási lehetőségeket is felvázolnak: több női felsővezető jelenléte politikai körökben népszerűsíthetné a nemi egyenlőséget, vagy egy gazdasági fellendülés könnyebbé tehetné a posztmaterális értékek (mint pl. a nemi egyenlőség) elfogadását.

TOMA FRANCISKA

Kedves Olvasóink!

Ezúton szeretnénk tájékoztatni Önöket, hogy ettől a számtól kezdve változás történt a szerkesztőségben, a szerkesztői titkári feladatokat *Sárvári Balázs*, a Budapesti Corvinus Egyetem tanársegédje látja el. Szentiványi Balázs természetesen továbbra is részt vesz a szerkesztőség munkájában.

Szentiványi Balázsnak elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy a lap az elmúlt tíz évben meg tudott jelenni, és tájékoztatást tudott adni a hazai és a nemzetközi gazdaságpolitikai folyamatokról. Szigorú és lelkiismeretes szerkesztőként, a kéziratok gondos átfésülésével és a szakmai normák következetes érvényesítésével jelentős tekintélyt vívott ki magának az egyetemen, de talán elmondhatjuk, hogy a szélesebb szakmai közvéleményben is. Sok hallgatót, akik szerzőként, fordítóként bekapcsolódtak munkánkba nevelt arra, hogy a szöveget meg kell becsülni, nem lehet akármilyen anyagot leadni, és ezen keresztül is hozzájárult ahhoz, hogy az új közgazdász generációban a szakmai normák megalapozódjanak. Vigyázott arra, hogy elvtelen kompromisszumot ne kössünk a lap szakmai színvonala tekintetében.

Fiatal tanársegédként kezdte a szerkesztőségi titkári munkát és ma már docens a Világgazdaságtan Tanszéken, azt gondoljuk, hogy az elmúlt tíz év az ő szakmai karrierjét is tudta segíteni. Ahogy azt többen mondták már nekünk, egy lapot csak szerelemből lehet csinálni. Balázsban ez a szenvedély megvolt és megvan, ami ritkaság, mert ez mutatja igazán a tudomány iránti elkötelezettséget. Reméljük, hogy nem hunyt ki a szenvedély, csak most már a boldog házasságot kezdjük el a kezdeti izzó szenvedély után. Ahogy Chesterton fogalmazott: boldog az, aki azt veheti el, akit szeret, de még boldogabb, aki azt szereti, akit elvett. További sok sikert kívánunk neki!

A SZERKESZTŐSÉG